

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

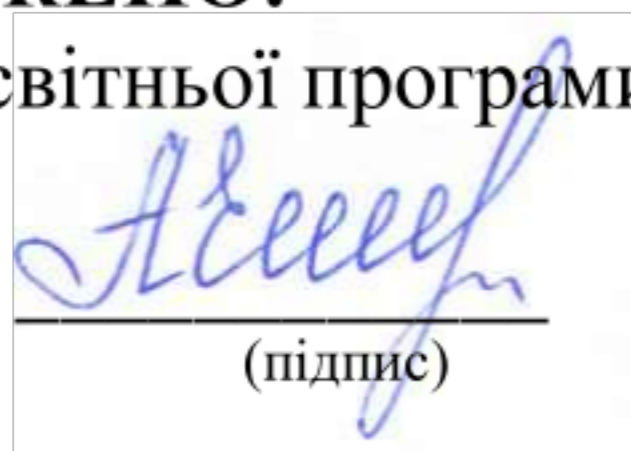
Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

О.М. Антонова
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Костюк В.Р.

Розробники:

Єрохін Сергій Аркадійович доктор економічних наук, професор

1.Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: *українська*

Статус дисципліни: *вибіркова дисципліна фахової підготовки*

Передумови вивчення навчальної дисципліни: «*Міжнародна економіка*» є важливою складовою частиною підготовки спеціаліста: економіста, оглядача з економічних питань, консультанта з економічних питань, економічного радника та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «*Міжнародна економіка*» є система зв'язків національних економік різних країн на основі поділу праці.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин **5** кредитів ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «*Міжнародна економіка*» є набуття студентами комплексних знань про найважливіші теоретичні і практичні аспекти світогосподарських зв'язків та їх сучасну інтерпретацію.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «*Міжнародна економіка*» є:

- розумінні суті міжнародних економічних відносин (МЕВ), взаємозв'язків їх форм, суб'єктів та рівнів;
- вмінні аналізувати і оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру МЕВ;
- вивченні принципів і законів розвитку МЕВ, процесів міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; форм, методів і механізмів регулювання міжнародної торгівлі, процесів міграції робочої сили та руху капіталів;
- одержанні знань з основних питань та проблем функціонування світової валютної системи, методології міжнародних розрахунків;
- розуміння логіки, напрямів і форм розвитку процесів міжнародної економічної інтеграції.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «*Міжнародна економіка*» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	ВСЬОГО	у тому числі					ВСЬОГО	у тому числі					
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1													
Тема1. Міжнародна економічна система	14	4	2	-	-	8	14	1	-	-	-	13	
Тема2. Міжнародна торгівля	14	4	2	-	-	8	14	1	-	-	-	13	
Разом за модулем 1	28	8	4	-	-	16	28	2	-	-	-	26	
Модуль 2													
Тема 3. Міжнародні інвестиції	18	6	2	-	-	10	18	1	-	-	-	17	
Тема 4. Міжнародний кредит	18	6	2	-	-	10	18	2	-	-	-	16	
Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили	18	6	2	-	-	10	18	1	-	-	-	17	
Разом за модулем 2	54	18	6	-	-	30	54	3	-	-	-	50	
Модуль 3													
Тема 6. Світова валютна система	18	8	4	-	-	6	18	2	1	-	-	15	
Тема 7. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	18	6	2	-	-	10	18	2	1	-	-	15	
Тема 8. Міжнародна інтеграція	16	6	2	-	-	8	16	2	1	-	-	13	
Тема 9. Глобалізація та економічний розвиток	16	6	2	-	-	8	16	2	1	-	-	13	
Разом за модулем 3	68	26	10	-	-	32	68	8	4	-	-	56	
Всього годин	150	52	20	-	-	78	150	14	4	-	-	132	

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Предмет курсу «Міжнародна економіка». Міжнародна економічна система: сутність та структура. Міжнародні економічні відносини (МЕВ) та рівні їх регулювання. Міжнародна економічна діяльність. Сукупність національних економік. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці: сутність, форми та фактори. Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин. Рівні та принципи МЕВ. Основні суб'єкти МЕВ та середовище їх розвитку.

Тема 2. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ

Міжнародна торгівля як форма МЕВ. Світовий ринок товарів і послуг та особливості його розвитку в сучасних умовах. Показники масштабів, структури, динаміки й результативності міжнародної торгівлі. Еволюція теорій міжнародної торгівлі.

Види міжнародної торгівлі. Торгівля товарами та послугами. Традиційна торгівля,

торгівля у межах кооперації, зустрічна торгівля. Торгівля науково-технічною продукцією та послугами.

Методи міжнародної торгівлі. Торгівля напряму та через посередників. Біржова торгівля, міжнародні аукціони та тендери.

Ціноутворення у міжнародній торгівлі. Тарифне і нетарифне регулювання міжнародних торгово-економічних відносин. Світова організація торгівлі (СОТ). Україна на світовому ринку товарів та послуг.

Модуль 2

Тема 3. МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ

Причини і суть міжнародного руху капіталу. Показники руху капіталу. Характерні риси сучасного етапу міжнародного руху капіталу.

Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Мотивація міжнародної інвестиційної діяльності. Форми іноземних інвестицій. Прямі та портфельні інвестиції. Спільні підприємства та особливості їх функціонування в Україні. Транснаціональні корпорації. Вільні економічні зони. Стратегічні альянси. Злиття та поглинання у міжнародному бізнесі.

Міжнародний інвестиційний ринок, його структура й особливості розвитку. Форми та методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях. Міжнародні інвестиції в Україні.

Тема 4. МІЖНАРОДНИЙ КРЕДИТ

Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці. Принципи міжнародного кредиту. Фактори розвитку міжнародних кредитних відносин.

Форми міжнародного кредитування. Єврокредити. Лізинг. Факторинг. Форфейтинг.

Світовий фінансовий ринок, його функціональна та географічна структури. Основні світові фінансові центри. Інвестиційний сектор (ринок цінних паперів) та його інструменти. Єврооблігації. Іноземні облігації. Сек'юритизація кредитів.

Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність. Проблема зовнішньої заборгованості. Лондонський та Парижський клуби кредиторів. Україна в міжнародних кредитних відносинах.

Тема 5. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ

Сутність і види міжнародної трудової міграції. Етапи розвитку міжнародної міграції трудових ресурсів та особливості сучасного періоду. Основні світові центри притягання робочої сили. Особливості формування та розвитку світового ринку праці. «Втрата розумів» як одна з проблем трудової міграції.

Види міграції. Економічні та соціальні наслідки міжнародної трудової імміграції та еміграції. Регулювання міжнародних міграційних процесів та його інструменти. Методи регулювання міграції трудових ресурсів. Міжнародні організації, що регулюють процеси міграції. Україна в світових міграційних процесах.

Модуль 3

Тема 6. СВІТОВА ВАЛЮТНА СИСТЕМА

Структура сучасної валютної системи. Національна, міжнародна (регіональна) та світова валютні системи. Основні елементи національної валютної системи. Основні елементи світової валютної системи. Поняття валюти та її види. Конвертованість валюти. Валютний паритет і валютний курс. Кросс – курс валют. Режим курсу валюти. Міжнародна валютна ліквідність. Резервні валюти.

Еволюція світової валютної системи. Система золотомонетного стандарту. Система золотодевізного стандарту. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система.

Валютний ринок і його структура. Котирування валют. Основні валютні операції. Валютний ринок України.

Тема 7. МІЖНАРОДНІ РОЗРАХУНКИ І ПЛАТІЖНИЙ БАЛАНС

Поняття міжнародних розрахунків. Форми міжнародних розрахунків та їхня порівняльна характеристика.

Платіжний баланс, його структура і методологія складання. Платіжний баланс України: стан, структура, динаміка.

Тема 8. МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Інтеграція як відносини і як процес. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції. Форми та особливості регіональної економічної інтеграції. Проблеми і перспективи світової (глобальної) інтеграції.

Європейські інтеграційні процеси. Європейський Союз і європейська валютна система. Інтеграція східноєвропейських країн. СНД. Чорноморське економічне співробітництво (ЧЕС). ГУАМ. Потенціал і особливості загальноєвропейської економічної інтеграції. Північноамериканська економічна інтеграція. Зона вільної торгівлі «США-Канада-Мексика» (НАФТА). США у світових інтеграційних процесах. Економічна інтеграція у Латинській Америці. Потенціал і особливості регіональної інтеграції країн Азії. Інтеграційні зусилля арабських країн. Взаємозв'язки країн Африки.

Україна в світових інтеграційних процесах. Передумови та шляхи інтеграції України у світове господарство. Пріоритетні напрями геополітичної та галузевої орієнтації України.

Тема 9. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ТА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК

Глобалізація світової економіки. Суперечливість процесу глобалізації: прогресивні та негативні наслідки. Фінансова глобалізація.

Глобальні проблеми сучасності: сутність, класифікація та процеси їхнього загострення. Демографічна проблема. Екологічна проблема. Військові проблеми. Проблеми нерівності та нерівномірності розвитку країн світу.

Міждержавне регулювання глобальних проблем. Причини і особливості та наслідки сучасної світової економічної кризи.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Система міжнародних економічних відносин	4	1
2	Тема 2. Міжнародна торгівля	4	1
3	Тема 3. Міжнародні інвестиції	6	1
4	Тема 4. Міжнародний кредит	6	2
5	Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили	6	1
6	Тема 6. Світова валютна система	8	2
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	6	2
8	Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	6	2
9	Тема 9. Глобалізація і економічний розвиток	6	2
Усього годин		52	14

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна	Заочна
1	Тема 1. Система міжнародних економічних відносин ПЛАН 1. Предмет міжнародної економіки та його основні визначення. Світове господарство як об'єкт МЕВ. 2. Суб'єкти міжнародних економічних відносин та їх взаємодія у міжнародній господарській практиці. Суб'єкти МЕВ України. 3. Рівні та принципи міжнародних економічних відносин. 4. Середовище МЕВ.	2	-
2	Тема 2. Міжнародна торгівля ПЛАН 1. Суть та еволюція міжнародної торгівлі, її місце в системі міжнародних економічних відносин. 2. Форми та показники міжнародної торгівлі. 3. Кількісна оцінка, структура та основні тенденції розвитку сучасної	2	-

	<p>міжнародної торгівлі.</p> <p>4. Роль ціни в міжнародній торгівлі та механізм її формування.</p> <p>5. Методи регулювання міжнародних торговельних відносин.</p> <p>6. Позитивні і негативні наслідки приєднання України до ГАТТ/СОТ</p>		
3	<p>Тема 3. Міжнародні інвестиції ПЛАН</p> <p>1. Особливості міжнародного руху капіталу в системі МЕВ.</p> <p>2. Прямі і портфельні зарубіжні інвестиції.</p> <p>3. Міжнародний інвестиційний ринок, його структура та особливості розвитку.</p> <p>4. Міжнародні інвестиції в Україні</p>	2	-
4	<p>Тема 4. Міжнародний кредит ПЛАН</p> <p>1. Міжнародний кредит, його основні види.</p> <p>2. Фактори формування світового фінансового ринку, його функціональна та географічна структури.</p> <p>3. Сучасні валютна та інституційна структури світового фінансового ринку.</p> <p>4. Україна в міжнародних кредитних відносинах.</p>	2	-
5	<p>Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили ПЛАН</p> <p>1. Міжнародна міграція робочої сили як форма МЕВ.</p> <p>2. Сучасний стан міжнародної міграції.</p> <p>3. Адміністративно-правове регулювання міжнародних міграційних процесів.</p> <p>4. Характеристика і особливості міграційних процесів в Україні.</p>	2	-
6	<p>Тема 6. Світова валютна система ПЛАН</p> <p>1. Сутність та взаємозв'язок національної, міжнародної (регіональної) та світової валютних систем.</p> <p>2. Валюта та її види. Валютний курс та валютний паритет. Конвертованість валют.</p> <p>3. Еволюція світової валютної системи.</p> <p>4. Особливості розвитку валютного ринку України</p>	4	1
7	<p>Тема 7. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс ПЛАН</p> <p>1. Порівняльна характеристика основних форм міжнародних розрахунків.</p> <p>2. Платіжний баланс, його структура. методологія складання.</p> <p>3. Методологія складання платіжного балансу.</p>	2	1
8	<p>Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція ПЛАН</p> <p>1. Міжнародна економічна інтеграція як об'єктивний процес і вищий рівень розвитку МЕВ.</p> <p>2. Основні форми міжнародної інтеграції та порівняльна характеристика за ключовими критеріями.</p> <p>3. Особливості сучасних міжнародних інтеграційних процесів.</p> <p>4. Логіка розвитку ЄС у хронологічному контексті.</p> <p>5. Особливості процесів економічної інтеграції в Північній Америці.</p> <p>6. Порівняльна характеристика процесів економічної інтеграції країн Північної Америки, Латинської Америки, Азійсько-Тихоокеанського регіону та Африки</p>	2	1
9	<p>Тема 9. Глобалізація і економічний розвиток ПЛАН</p> <p>1. Сутність глобалізації світової економіки, її позитивні та негативні наслідки.</p> <p>2. Характеристика та шляхи подолання основних сучасних глобальних проблем.</p> <p>3. Нерівномірність економічного розвитку країн світу.</p>	2	1

Форми та засоби міждержавного врегулювання глобальних проблем.		
Усього годин	20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин		-	-

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Система міжнародних економічних відносин	8	13
2	Тема 2. Міжнародна торгівля	8	13
3	Тема 3. Міжнародні інвестиції	10	17
4	Тема 4. Міжнародний кредит	10	16
5	Тема 5. Міжнародна міграція робочої сили	10	17
6	Тема 6. Світова валютна система	6	15
7	Тема 7. Міжнародні розрахунки та платіжний баланс	10	15
8	Тема 8. Міжнародна економічна інтеграція	8	13
9	Тема 9. Глобалізація і економічний розвиток	8	13
Усього годин		78	132

10. Тематика рефератів

1. Основні тенденції розвитку сучасного світового господарства.
2. Стратегії розвитку національних економік у світовому господарстві.
3. Рівень інтернаціоналізації економіки України.
4. Мотивація вибору форм міжнародного бізнесу.
5. Сучасні тенденції інтернаціоналізації міжнародного бізнесу.
6. Розвиток виробничої кооперації в міжнародному бізнесі.
7. Роль ТНК в міжнародному бізнесі.
8. Вплив екстернальних та інтернальних чинників на розвиток ТНК.
9. Стратегічні альянси у світовій економіці.
10. Злиття і поглинання у міжнародному бізнесі.
11. Проблеми захисту інтелектуальної власності в міжнародному бізнесі.
12. Особливості зовнішньоторговельної політики в Україні.
13. Репрезентація економічних інтересів країн в системі СОТ.
14. Переваги та недоліки участі України у СОТ.
15. Характеристика особливостей та проблем зовнішньої торгівлі України.
16. Принципи діяльності та інструменти СОТ.
17. Приховані методи торгівельної політики, їх економічний сенс. Приклади застосування даних методів в Україні.
18. Характеристика ролі демпінгу в міжнародній торгівлі. Участь України в антидемпінгових процесах.
19. Характеристика методів торгівельної політики, які дозволені і заборонені міжнародними угодами. Приклади застосування даних методів в Україні.
20. Макроекономічний аналіз зовнішньої торгівлі провідних країн світу.
21. Кон'юнктура міжнародних товарних ринків.
22. Україна на світовому ринку товарів і послуг.
23. Сучасні світові товарні ринки і Україна.
24. Сучасні тенденції та особливості розвитку міжнародного інвестиційного ринку.

25. Оцінка потенційних і реальних умов залучення іноземних інвестицій в економіку України.
26. Україна на міжнародному інвестиційному ринку
27. Мотивація та стратегія залучення іноземних інвестицій у глобальному середовищі.
28. Динаміка розвитку міжнародних інвестиційних процесів в світі (2000 – 2011 рр.)
29. Проблеми та перспективи формування сприятливого інвестиційного клімату в Україні.
30. Міжнародні інвестиційні стратегії ТНК в умовах глобалізації
31. Роль ТНК в активізації процесів міжнародного інвестування в Україні.
32. Проблеми та суперечності розвитку спільних підприємств в Україні.
33. Особливості сучасного етапу міжнародного руху капіталу.
34. Основні закономірності міжнародного руху капіталу у світовому господарстві.
35. Порівняльна характеристика джерел зовнішнього фінансування країн (на конкретному прикладі).
36. Глобальна фінансова криза: її причини та довготермінові наслідки для розвитку національних економік.
37. Бенчмаркінг антикризової політики національних урядів в умовах глобальної фінансово-економічної кризи.
38. Причини сучасної світової фінансової кризи та її наслідки для розвитку економіки України.
39. Стратегія розвитку фінансової системи в Україні (в контексті світового досвіду).
40. Особливості сучасного етапу розвитку європейського сегменту світового фінансового ринку.
41. Проблема зовнішньої заборгованості країн та можливі шляхи її розв'язання.
42. Порівняльна характеристика кредитів МВФ, МБРР та ЄБРР – «за» і «проти».
43. Основні напрямки взаємодії України з міжнародними фінансово-кредитними організаціями
44. Стратегія співробітництва України зі Світовим банком у контексті оптимізації зовнішнього боргу.
45. Проблеми та шляхи вирішення проблеми зовнішньої заборгованості України.
46. Кредити міжнародних фінансових організацій та їх вплив на розвиток національних економік.
47. Кредитна політика міжнародних фінансових організацій.
48. Міжнародне кредитування української економіки.
49. Концепції транснаціоналізації капіталу та їх відображення у стратегіях ТНК.
50. Специфіка фінансових стратегій ТНК щодо приймаючих країн та країн базування.
51. Стратегія взаємодії України з фінансовими організаціями.
52. Соціально-економічні наслідки міграції для країн-експортерів (на прикладі конкретної країни або групи країн).
53. Соціально-економічні наслідки міграції для країн-імпортерів (на прикладі конкретної країни або групи країн).
54. Особливості формування світових ринків робочої сили з характеристикою окремих регіонів.
55. Україна в процесах міжнародної трудової міграції.
56. Соціально-економічні наслідки «вдпливу інтелекту» для країн світу.
57. Загострення демографічної проблеми світової економіки.
58. Боротьба з торгівлею людьми та нелегальною міграцією.
59. Управління людськими ресурсами в міжнародних компаніях та ТНК.
60. Міграційні процеси в Європі: тенденції та перспективи
61. Аналіз проблем розвитку сучасної світової валютної системи.
62. Тенденції розвитку світового валютного ринку.
63. Проблеми доларизації національних економік.
64. Особливості функціонування ринку золота. Джерела попиту та пропозиції на ринках золота.
65. Соціально-економічні наслідки введення євро для країн світу.

66. Проблеми та перспективи функціонування Єврозони в умовах глобальної валютно-фінансової кризи.
67. Проблема конвертованості гривні та шляхи її розв'язання.
68. Етапи становлення та розвитку валютного ринку України.
69. Сучасний стан розвитку та параметри функціонування валютного ринку України.
70. Валютні ризики та методи їх страхування в Україні.
71. Міжнародний банківський бізнес в Україні.
72. Міжнародні міжбанківські операції та їх розвиток в Україні.
73. Методи регулювання платіжного балансу та їх вплив на макроекономічну рівновагу.
74. Міжнародні дисбаланси платіжних балансів, як фактор еволюції світової валютної системи
75. Оцінка стану, структури, динаміки розвитку та особливостей регулювання платіжного балансу України
76. Інструменти та механізми забезпечення коротко-, середньо- та довгострокової рівноваги платіжного балансу.
77. Платіжний баланс України, стан, структура, динаміка.
78. Порівняльна характеристика економічних факторів, що впливають на платіжний баланс держави.
79. Головні протиріччя процесів глобалізації та регіоналізації.
80. Місце і роль інтеграційних угруповань у системі розвитку світогосподарських зв'язків.
81. Дезінтеграційні процеси у сучасному світі: причини, масштаби, наслідки.
82. Етапи розвитку Європейського Союзу.
83. Особливості інтеграції Країн Центральної та Східної Європи.
84. Динаміка макроекономічного розвитку країн Центральної та Східної Європи після приєднання до ЄС.
85. Стратегічні та політичні зрушення в системі європейської інтеграції.
86. Реалії та проблеми інтеграції України у світове господарство.
87. Світ і Україна у XXI столітті: взаємозв'язок і співвідношення глобального та національного розвитку.
88. Стратегічний вибір України у XXI столітті: інтеграційний аспект.
89. Потенціал розвитку економічних відносин між Україною та ЄС.
90. Потенціал та напрямки розвитку економічних відносин України з НАФТА.
91. Шляхи розвитку загальноамериканської економічної інтеграції (Великої американської зони вільної торгівлі).
92. Особливості та напрямки розвитку інтеграційних процесів в Азійсько-Тихоокеанському економічному співробітництві.
93. Безпекові та економічні аспекти співпраці країн Шанхайської організації співробітництва.
94. Інтеграційні перспективи арабських країн.
95. Перспективи інтеграції України у світогосподарську систему.
96. Особливості і проблеми інтеграції в межах СНД.
97. Перспективи розвитку загальноєвропейської економічної інтеграції.
98. Регіональна та структурна політика ЄС.
99. Суперечливість сучасного процесу глобалізації.
100. Економічний глобалізм і його сучасні виміри.
101. Загострення демографічної проблеми світової економіки.
102. Шляхи розв'язання продовольчої та сировинної проблем світової економіки.
103. Проблема роззброєння та її значення для економічного розвитку.
104. Наслідки глобалізації для країн, що розвиваються.
105. Проблеми формування глобального середовища.
106. Альтернативні концепції глобалізації у контексті посилення конкуренції у світі.
107. Роль глобалізації у трансформації функцій міжнародних інститутів регулювання глобальних проблем людства.
108. Сучасні прояви фінансових дисбалансів, як індикатор глобальної економічної кризи.

109. Інституційна репрезентація суспільних інтересів у міжнародному конкурентному середовищі.
110. Роль і місце ТНК у трансформації «Інтеграція – Глобалізація». Ступінь еволюційності даного процесу.
111. Глобалізація як основа транснаціоналізації світової економіки.
112. Концепції транснаціоналізації капіталу та їх відображення у стратегіях ТНК.
113. Конкурентні переваги ТНК.
114. Критерії та стратегії успішного інтегрування націй-держав у глобальному просторі.
115. Виклики та ризики глобалізації.
116. Соціальні та економічні наслідки збільшення розриву у показниках ВВП й рівнях життя багатих та бідних країн.
117. Транснаціоналізація капіталу як основа формування нової глобальної економіки (її риси та механізми функціонування).
118. Специфіка фінансових стратегій ТНК щодо приймаючих країн та країн базування.
119. Механізм адаптації країн до стандартів СОТ.
120. Стратегія взаємодії України з фінансовими організаціями.
121. Валютний ринок України з урахування критеріїв глобалізації.
122. Діяльність ТНК на ринках України.
123. Цивілізаційні аспекти формування регіональних співтовариств.
124. Геополітичні та гео економічні фактори створення ЄС.
125. Реалізація транзитної складової національної економіки України в контексті поглиблення співпраці України з ЄС.
126. Економічні аспекти безпекової політики України в контексті зближення з ЄС.

11. Питання до диференційованого заліку

1. «Brain-drain» або «втрата розумів» як одна з проблем міжнародної трудової міграції
2. Бреттон-Вудська валютна система та її характерні риси.
3. Валютний паритет та валютний курс. Кросс – курс валют.
4. Валютний ринок та його структура. Основні види валютних операцій.
5. Економічна інтеграція країн Латинської Америки.
6. Єврокредити та їх особливості.
7. Загальна характеристика сучасної світової валютної системи.
8. Задачі міждержавного регулювання глобальних проблем.
9. Задачі, різновиди та особливості проведення міжнародних аукціонів.
10. Задачі, різновиди та особливості проведення міжнародних торгів (тендерів).
11. Злиття та поглинання у міжнародному бізнесі.
12. Інвестиції в системі світового руху капіталів.
13. Інструментарій регулювання світових міграційних процесів.
14. Інтеграційні пріоритети України.
15. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку.
16. Класифікація процесів міграції робочої сили.
17. Методи міжнародної торгівлі.
18. Міжнародна економічна система: сутність та структура.
19. Міжнародна торгівля як форма міжнародних економічних відносин.
20. Міжнародний інвестиційний ринок, його структура та особливості.
21. Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці.
22. Міжнародний поділ праці: сутність, форми, фактори.
23. Міжнародні інвестиції в Україні.
24. Міжнародні кредитно-фінансові інститути та їх діяльність.
25. Міжнародні товарні біржі: характеристика, різновиди, операції.
26. Місце та значення Міжнародної торгової палати у світових комерційних відносинах.
27. Мотивація міжнародної інвестиційної діяльності.
28. Мотивація та задачі створення стратегічних альянсів у сучасному міжнародному бізнесі.
29. Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі.
30. Основні показники міжнародної торгівлі.

31. Основні світові центри притягання робочої сили.
32. Особливості діяльності Лондонського та Парижського клубів кредиторів.
33. Особливості інтеграційних процесів арабських країн.
34. Особливості інтеграційних процесів в Африці.
35. Особливості сучасного етапу розвитку світового господарства.
36. Особливості та етапи розвитку Європейського Союзу.
37. Особливості та різновиди зустрічної торгівлі.
38. Особливості торгівлі товарами та послугами та класифікація останніх.
39. Особливості формування та розвитку світового ринку праці.
40. Особливості функціонування інтеграційного об'єднання «НАФТА».
41. Особливості функціонування міжнародної організації ЧЕС.
42. Платіжний баланс, його структура та методологія складання.
43. Позитивні та негативні аспекти функціонування вільних економічних зон.
44. Позитивні та негативні наслідки вступу України до СОТ.
45. Поняття валюти та її види.
46. Поняття та особливості міжнародних рахунків
47. Потенціал та особливості загальноєвропейської економічної інтеграції.
48. Потенціал та особливості регіональної інтеграції країн Азії.
49. Принципи міжнародних економічних відносин.
50. Принципи міжнародного кредиту.
51. Причина та особливості сучасної світової економічної кризи.
52. Причини і суть міжнародного руху капіталів.
53. Пріоритетні напрями геополітичної та галузевої орієнтації України.
54. Проблеми зовнішньої заборгованості країн та шляхи її подолання.
55. Проблеми і перспективи світової (глобальної) інтеграції.
56. Проблеми нерівномірності та нерівності країн світу.
57. Ринок цінних паперів та його інструменти.
58. Рівні регулювання міжнародних економічних відносин.
59. Рівні розвитку міжнародних економічних відносин.
60. Роль міжнародних організацій в регулюванні світових процесів міграції робочої сили.
61. Світовий ринок товарів і послуг та сучасні особливості його розвитку.
62. Світовий фінансовий ринок, його функціональна та географічна структура.
63. Сек'юритизація кредитів.
64. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин.
65. Система золотодевізного стандарту та її характерні риси.
66. Система золотомонетного стандарту та її характерні риси.
67. Соціально-економічні наслідки процесу глобалізації світової економіки.
68. Соціально-економічні наслідки трудової міграції для країн-експортерів робочої сили.
69. Соціально-економічні наслідки трудової міграції для країн-імпортерів робочої сили.
70. Спільні підприємства, етапи та особливості їх функціонування в Україні.
71. Структура та особливості розвитку міжнародного інвестиційного ринку.
72. Сутність лізингу та його різновиди.
73. Сутність поняття «міжнародна економіка».
74. Сутність поняття «міжнародні економічні відносини» (МЕВ) та його складові (форми МЕВ).
75. Сутність та особливості сучасного етапу міжнародної трудової міграції.
76. Тарифне регулювання міжнародної торгівлі.
77. Україна в міжнародних економічних відносинах.
78. Україна в процесах трансформації світової економіки.
79. Україна на світовому ринку товарів та послуг.
80. Україна у світових інтеграційних процесах.
81. Україна у світових міграційних процесах.
82. Фактори розвитку міжнародної економічної інтеграції.
83. Форми міжнародних розрахунків та їх порівняльна характеристика.

84. Характеристика міжнародної валютної ліквідності.
85. Характеристика міжнародної економічної інтеграції як відносин і як процесу.
86. Характеристика основних видів міжнародної торгівлі.
87. Характеристика основних елементів національної валютної системи.
88. Характеристика основних елементів світової валютної системи.
89. Характеристика прямих та портфельних інвестицій.
90. Характеристика світового господарства як сукупності національних економік.
91. Характеристика суб'єктів міжнародних економічних відносин.
92. Характеристика сучасних глобальних проблем людства.
93. Характеристика та задачі міжнародної організації ГУАМ.
94. Характеристика факторингу та форфейтингу.
95. Характеристика форм міжнародного кредитування.
96. Характерні риси традиційної торгівлі та торгівлі в рамках кооперації.
97. Ціноутворення у міжнародній торгівлі.

12. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях:

- Вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- Методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на практичних, семінарських та лабораторних заняттях:

- Вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- Практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- Метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Імітаційний метод
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.
- Метод проблемного виконання.
- Репродуктивний метод

13. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усне та письмове опитування, фронтальне опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.*
- для модульного контролю у вигляді: *письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*
- для підсумкового контролю у вигляді: *екзамену або заліку у таких формах: усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*

14. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Міжнародна економіка» є підсумковий контроль – диференційований залік.

15. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути

досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота									Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3						Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
3	3	3	3	3	3	4	4	4	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10						

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

17. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Міжнародна економіка» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

18. Рекомендована література

Основна:

1. Gerber J. (2017). International Economics, Global Edition. Pearson. 510 p.
2. Krugman, P.R., Obstfeld, M., & Melitz, M.J. (2017). International Economics: Theory and

Policy. [rental edition], 11th Edition. 800 p.

3. Salvatore D. (2019) International Economics, 13th Edition. John Wiley & Sons, 720 p.
4. Киреев А.П. Международная экономика: в 2 ч.: учебное пособие для вузов / А.П. Киреев. М.: Международные отношения, 2016. Т. 1. 416 с.
5. Козак Ю.Г. (2017) Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях: підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 228 с.
6. Козак Ю.Г. (2019) Международная экономика. Учебник (таблиці, схеми, ілюстрації) / М. Барановська, Ю. Козак, Н. Логвінова. Центр навчальної літератури. 608 с.

Додаткова

1. Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. Навч. посібник: Міжнародні економічні відносини. К.: Центр учбової літератури, 2013. 256 с.
2. Андрійчук В.Г. Геоэкономика у системі «глобальних підприємців». Політика і час. 2003. № 7. С. 29-38.
3. Вступ України до СОТ: новий виклик економічній реформі / Бураковський І.В., Хендріх Л., Хоффманн Л. та ін. Київ, Альфа-Принт, 2003. 291с.
4. Горбач Л.М., Плотников О.В. Міжнародні економічні відносини: підручник. К.: Кондор, 2005. 266 с.
5. Гриньов А.В. Інноваційний розвиток промислових підприємств: концепція, методологія, стратегічне управління / А.В.Гриньов. Х.: ІНЖЕК, 2003. 308 с.
6. Економіка зарубіжних країн. Навчальний посібник / За ред. Ю. Г. Козака, В.В. Ковалевського, К.І. Ржепішевського. Київ: ЦУЛ, 2003. 352 с.
7. Економіка й організація інноваційної діяльності: підручник / за ред. О.І. Волкова, М. П. Денисенка. К.: Професіонал, 2011. 960 с.
8. Заблоцький Б.Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / Б.Ф. Заблоцький. Львів: Новий Світ-2000, 2008. 456 с. 6.
9. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент: підручник. / С.М. Ілляшенко. Суми: Університетська книга, 2010. 334 с.
10. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. / М.А. Йохна, В.В. Стадник. К.: Академія, 2011. 400 с.
11. Козик В.В., Панкова Л.А., Григор'єв О.Ю. Босак А.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: Практикум. К.: Вікар, 2003. 368 с.
12. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. 4-те видання., стер. К.: Знання-Прес, 2003. 406 с.
13. Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., та ін. Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посіб. 2-ге видання., перероб. і доп. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 608 с.
14. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М., Циганкова Т.М. Міжнародна економіка: Навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2001. 488 с.
15. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. / П.П. Микитюк, Б.Г. Сенів. – К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
16. Мирова экономика и международные экономические отношения / Под общ. ред. Хасбулатова Р.И. М.: Гардарики, 2006. 671 с.
17. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / В.В. Козик, Л.А. Панкова, Н.Б. Даниленко. 8-ме вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2011. 470 с.: іл. + додатки. (Вища освіта ХХІ століття).
18. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник [для студ., аспірантів вищих навч. закладів] / О.С. Передрій. 4-те вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 264с.: іл. (Вища освіта ХХІ століття).
19. Міжнародні економічні відносини: Підручник / За ред. І.М. Школи. К.: КНЕУ, 2003. 589с.
20. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посібник / О.І. Береславська, О.М. Наконечний, М.Г. Пясецька та ін.; За заг. ред. М.І. Славука. К.: КНЕУ, 2002. 392 с.
21. Новый світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: моногр. [В.

- Козюк, А. Крисоватий, Є. Савельєв та ін.]; за наук. ред. проф. А. Крисоватого і Є. Савельєва. – Тернопіль: ТНЕУ, 2014. 504 с.
22. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України. К.: КНЕУ, 2003. 948 с.
 23. Романчиков В.І., Романченко І.О. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: ЦУЛ, 2008. 256 с.
 24. Скавронская И.В. Асимметрия экономических интересов ЕС: учебное пособие. LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. 337 с.
 25. Сурин А.В. Инновационный менеджмент: учебник / А.В. Сурин, О.П. Молчанова. М.: ИНФРА-М, 2009. 368 с.
 26. Федулова Л.І. Інноваційна економіка: Підручник / Л.І.Федулова. К.: Либідь, 2006. 480 с.
 27. Філіпенко А. С. МЕН: історія: Підручник. К.: Либідь, 2006. 392с.
 28. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 478 с.
 29. Чужиков В. І. Регіональні інтеграційні стратегії постсоціалістичних країн Європи: монографія. К.: ТОВ «Кадри», 2003. 297 с.
 30. Шумпетер Й. Теория экономического развития: Исследование предпринимательской прибыли, капитала, кредита, процента и цикла конъюнктуры / Й.Шумпетер. М.: Прогресс, 1982. 456 с.
 31. Александрова В.П. Джерела фінансового забезпечення інноваційної діяльності / В.П.Александрова // Проблеми науки. 2011. № 1. С. 22-35.
 32. Андропова О.Ф. Трансфер технологій як інструмент реалізації інноваційної діяльності: Монографія / О.Ф. Андропова, А.В. Череп. К.: Кондор, 2007. 356 с.
 33. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. К.: КНЕУ, 2010. 394 с.
 34. Аньшин В.М. Менеджмент инвестиций и инноваций в малом и венчурном бизнесе: учеб. пособ. / В.М. Аньшин, С.А. Филин. М.: Анкил, 2003. 360 с.
 35. Блауг М. Управління інноваціям: Україна та зарубіжний досвід: Монографія / М.В.Гаман. К.: Вікторія, 2011. 312 с.
 36. Жихор О. Б. Інноваційний розвиток регіону: монографія / О.Б. Жихор, Т.М. Куценко. К.: УБС НБУ, 2012. 251 с.
 37. Інноваційна стратегія українських реформ / А. Гальчинський, В. Геєць, А. Кінах, В.Семиноженко. К.: Знання, 2012. 336 с.
 38. Інвестиційно-інноваційні чинники формування розвитку й управління конкурентоспроможним потенціалом підприємства: Монографія / Солоха Д.В., Морева В.В., Чирков С.О., Козлова В.Я., Белякова О.В. Донецьк: СПД Дмитренко Л.Р., 2010. 400 с.
 39. Инновации и экономический рост: Монография / Отв. ред. К. Микульский. М.: Наука, 2010. 377с.
 40. Инновационный менеджмент: справ. пособие / Под ред. П.Н.Завлина, А.К.Казанцева, Л.Э.Миндалли. СПб.: Наука, 2007. 560 с.
 41. Онишко С.В. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку. Текст: Монографія / С.В. Онишко. Ірпінь: НАДПСУ, 2004. 434 с.
 42. Соловьев В.П. Инновационная деятельность как системный процесс в конкурентной экономике (Синергетический эффект инноваций) / В.П. Соловьев. К.: Феникс, 2011. 560 с.
 43. Фатхутдинов Р.А. Стратегическая конкурентоспособность: Учебник / Р.А.Фатхутдинов. М.: Экономика, 2012. 504 с.

Інформаційні ресурси:

Періодичні видання України з проблем інноваційного розвитку:

1. <http://www.banker.com.ua> – Банківські новини
2. <http://www.business.ua> – журнал "Бизнес"
3. <http://www.expert.ua> – журнал " Эксперт–Украина"

4. <http://www.dsnews.com.ua> – газета "Деловая Столица"
5. <http://www.kommersant.ua> – газета "Коммерсант–Украина"
6. <http://www.companion.ua> – журнал "Компаньон"
7. <http://www.kontrakty.com.ua> – газета "Контракты"
8. <http://www.investgazeta.net> – "Украинская инвестиционная газета"
9. <http://www.korrespondent.net> – Українська мережа новин "Korrespondent.net"

Офіційні сайти державних органів влади:

10. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12> – Офіційний сайт Верховної Ради України
11. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України
12. <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12> – Офіційний WWW-Регістр бізнес-сайтів України і зарубіжжя
13. <http://www.min.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету міністрів України